



2021-12-28

Miljödepartementet

103 33 STOCKHOLM

Svensk Kärnbränslehantering AB: s ansökningar om tillstånd till anläggningar i ett sammanhängande system för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall

Diarienummer: M2018/00217/Me

YTTRANDE

Östhammars Naturskyddsförening har under en följd av år uppmärksammat ärendet om förslag till slutförvaring av använt kärnbränsle i en anläggning vid Forsmark i Östhammars kommun.

Östhammars Naturskyddsförening tar enbart upp de frågor som gäller en slutförvarsanläggning, inte mellanlagring i CLAB eller frågan om inkapslingsanläggningen.

Inledning – allmänna synpunkter

En slutförvarsanläggning för använt kärnbränsle är en anläggning avsedd att förvara det utbrända och högaktiva kärnbränslet så att det hålls avskilt från människor och miljö under långa tidsperioder. Den tidsperiod som det måste vara isolerat från mänskligt liv och biologiska organismer beräknas till minst 100 000 år. Det är först när anläggningen försluts som dess funktion kan sägas ta vid. Att göra en sådan anläggning kräver bästa möjliga förutsättningar för att åstadkomma den lösning som bäst kan bedömas uppfylla de krav på inneslutning av bränslet som ställs.

KBS- 3 metoden

Föreningen konstaterar att SKB tidigt i processen har låst fast att KBS-3 metoden med slutförvaring av använt kärnbränsle deponerat i kopparkapslar med insats av gjutjärn på cirka 500 meters djup i urberget är den utformning som skall gälla. All argumentation har sedan gått ut på att försvara metoden och lokaliseringen.

Föreningen anser att KBS-3 metoden med kopparkapslar kan ifrågasättas som en optimal och tekniskt hållbar lösning. SKB har ännu inte på ett trovärdigt sätt visat att kopparkapslarna kan klara en slutförvarsmiljö på 500 meters djup utan att korrodera.

Efter huvudförhandling i Mark- och miljödomstolen hösten 2017 lämnade domstolen yttrande till regeringen i februari 2018.



Domstolen begärde i yttrandet till regeringen kompletterande uppgifter om kopparens egenskaper som inkapslingsmaterial för använt kärnbränsle.

De kompletterande uppgifter som SKB därefter lämnat in har inte givit tillfredsställande svar på frågan om kopparkorrosion. Företaget SKB har inte genomfört den ytterligare forskning som skulle kunna påvisa koppars möjlighet att skydda kärnavfallet i den långa tidsperiod som säkerheten kräver.

Slutsats

Östhammars Naturskyddsförening menar att Svensk Kärnbränslehantering AB inte kan anses ha visat att den föreslagna metoden med inkapsling av använt kärnbränsle i kopparkapslar uppfyller de villkor som säkerheten kräver.

Regeringen kan därför inte ge SKB tillåtlighet att uppföra en slutförvarsanläggning för använt kärnbränsle enligt sökt metod vid Forsmark i Östhammars kommun.

Hans Jivander
Ordförande Östhammars Naturskyddsförening